

УДК 811.111

Карпов Є. – ст. гр. 344

Горлівський державний педагогічний інститут іноземних мов

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ЛЕКСИЧНИХ ІННОВАЦІЙ СФЕРИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ

Науковий керівник: викладач Бондаренко Н.Ю.

У ході вивчення лексичних утворень у галузі інформатики та комп'ютерної техніки виявилось, що не всі способи словотворення є продуктивними, і лише певні засоби відіграють більш-менш вагомую роль у збагаченні словникового запасу англійської мови. Наприклад, за аналогією до слова *software* була утворена численна група неологізмів, які позначають види та типи комп'ютерних програм. Таким чином виник продуктивний словотворчий елемент – *ware*, який вводить поняття «комп'ютерна програма». До неологізмів цієї групи відносяться такі слова як *heroinware* – «надзвичайно захоплююча онлайнівська комп'ютерна гра», *careware* – «комп'ютерна програма розроблена для благодійних внесків», *herdware* – «програма для спостереження за домашньою худобою», *ransomware* – «програма-вірус, яка зашифрує комп'ютерні файли, а потім вимагає викуп за їх розшифрування», *spyware* – «програма, яка таємно надсилає дані до користувача, коли комп'ютер, на якому вона встановлена, підключений до Інтернету», *careware* – «комп'ютерна програма для благодійних пожертвувань», *coasterware* – «настільки погана програма, що її ніколи не встановлюють», *retroware* – «перша версія будь-якої програми».

Міжнародна комп'ютерна мережа Інтернет створила умови для «електронної торгівлі». «Електронна торгівля» позначається неологізмами *cybercommerce*, *cybershopping*, *electronic shopping*, *electronic commerce*, *Internet shopping*. З електронною торгівлею пов'язана ціла низка інших неологізмів, що вводяться для поняття «електронні гроші» (*cybercard*, *cybercash*, *cybercurrency*, *cybermoney*, *E-cash*, *E-money*, *virtual money*, *virtual cash*), для номінації «електронних магазинів» (*cybermall*, *cyberplaza*, *cybershop*, *electronic shop*, *virtual store*). Як видно з наведених прикладів, найбільш продуктивними словотворчими елементами для утворення лексем на позначення видів електронної торгівлі є *-cyber* та *e-*. Ці елементи створюють похідні, які відбивають досить широке коло понять, пов'язаних з комп'ютерною технікою, з Інтернет, і потребують пояснювального перекладу.

Через те, що неологізми за своєю природою позначають мовну реалію певної нації та потребують певного часу для адаптації, а тим більш для асиміляції в мові-реципієнті, то найбільш продуктивним способом перекладу подібних неологізмів, за даними нашого дослідження, є описовий переклад – прийом перекладу нових лексичних елементів вихідної мови, коли слово, словосполучення, термін чи фразеологізм замінюється в мові перекладу словосполученням, або більшим за кількістю компонентів словосполученням, яке адекватно передає зміст цього слова або словосполучення: *multipath movie* – «інтерактивне CD- або інтернет-кіно, яке надає глядачеві можливість обирати з декількох сюжетних ліній»; *whitelist* – «позначити ім'я, e-mail адресу, певну програму як ті, що не містять вірусів та не є спамом»; *blogosphere* – «сукупність усіх блогерів (створювачів сітьових щоденників), блогових сторінок, читачів блогів та блогових текстів». Також інколи використовується калькований переклад, коли відповідником слова мови-оригіналу вибирається перший за порядком відповідник у словнику: *e-mail* – «електронна пошта», *ciber war* – «кібервійна», *silicon revolution* – «кремнієва революція».